

# 10 jaar Meinweg Ecotop



**Wat heeft het natuuronderzoek  
in NP De Meinweg ons gebracht?**

**Ton Lenders**

# Doelstellingen Nationale Parken

- Hoofddoelstelling: Natuur middels gericht natuurbeheer duurzaam in stand houden en kenmerkende natuurwaarden verder ontwikkelen
- Nevendoelstellingen: recreatie, educatie en onderzoek
- Keuze NP De Meinweg: Onderzoek in dienst van de hoofddoelstelling, m.a.w. praktijkonderzoek met beheer verbinden

# Natuuronderzoek

Koninklijk Natuurhistorisch Genootschap  
in Limburg / Stichting Koekeloere

- Praktijkonderzoek (evidence based)
- Gestart in 2010 met 25 deelprojecten, momenteel uitgegroeid tot meer dan 50
- Specialisten op veel onderzoeksterreinen
- Inzet van vrijwilligers (binding met streek)
- Uitdragen van resultaten met publicaties (populair en (semi-)wetenschappelijk)
- Internationale Ecotop 2008-2017

# Natuurbeheer

Staatsbosbeheer / Gemeente Roerdalen  
(Bosgroep Zuid-Nederland) / Particuliere  
grondeigenaren / Biologische Station  
Krickenbecker Seen

- Praktijkbeheer
- Vastgelegd in beheerplannen, maar met de nodige flexibiliteit
- Steun van specialisten
- Inzet van vrijwilligers (binding met streek)
- Delen van ervaringen (in binnen- en buitenland)
- Maatwerk



# Voorbeeldprojecten



Gedragen door de streek  
Duits-Nederlandse samenwerking



# Reptielbiotopen

A photograph of a dark brown snake, possibly a grass snake, coiled in a nest made of dry grass and twigs. The snake is the central focus, with its head visible on the left side. The background is a dense layer of dry, yellowish-brown grass and twigs, creating a textured and naturalistic setting. The lighting is soft, highlighting the smooth texture of the snake's skin and the intricate details of the nesting material.

Reptielenplaten als hulpmiddel  
Het belang van mineraalrijke bodems  
Instandhouding van oude akkers langs Lange Luier



# Indicatorsoorten

Maken vegetatieopnamen

Ontwikkelen van schrale graslanden

Optimaliseren natuurbeheer met hulp van derden  
op Crayhofweide, Scherpenzeel, Lüsekamp,  
Melickerheide en Herkenbosscherven



# Verbinding Meinweg - Roerdal



- Inventarisaties bestaande populaties
- Aanleg nieuwe voortplantingswateren
- Nieuwe inrichting Vlodropper – en Herkenbosscherbroek



# Oevervegetaties



- Kwetsbaarheid vertalen in gedetailleerde maatregelenkaart
- Opschonen van venoevers
- Nieuwe inrichting Vlodropperven, Rolvennen, Trilven en Melickerven (Lüsekamp)



# Soortbescherming



Inventarisaties met batdetector en batlogger  
Creëren nieuwe vleermuisverblijven  
Voormalig pompstation van WML inrichten met een dubbelfunctie (brandbestrijding)



# Waterkwaliteit



Macrofauna  
onderzoek

Verbetering waterkwaliteit  
Opschoning Melickerven



# Zwartwild

Effectmeting van zwijnen op de vegetatie

Uitrasteren herpetofaunabiotopen

Exclosures in de Zandbergslenk





# Warmteminnaars



Vergelijkend historisch onderzoek  
Verlies van open zonbeschenen biotopen  
Vrijstellen van de IJzeren Rijn

# Uitzettingen

A photograph showing several small, brown, spotted froglets (likely tadpoles or young frogs) in a white plastic tray. The froglets are clustered together, with some facing different directions. A few green leaves are visible in the bottom left corner of the tray. The background is a light blue surface.

Langjarige monitoring  
Opzetten kweek en biotoopverbetering  
Jaarlijkse bijplaatsing en herstellen Scherpenzeel



# Orchideeën

Meten van populatieveranderingen  
Uitbreiden van maaibeheer  
Crayhofweide en Ezelenwei



# Symbol Nationaal Park



Habitatonderzoek  
Ontwikkelen van structuurrijke heide  
Kleinschalig plaggen en maaien (D-NL)



# Trekvogels



Zenderonderzoek bij de Blauwe Kiekendief  
Vaststellen vaste slaap- en foerageerplekken  
Geen plagbeheer op Herkenbosscherheide

# Bloemrijke ruigtes



Biodiversiteitsonderzoek  
Handhaven diversiteit aan biotopen  
Agrarisch natuurbeheer aan periferie



# Wacholderheide



Bodemonderzoek

(Her)introductie mogelijk

Aanplant Jeneverbessen op Herkenbosscherheide



# Habitatsoorten



Simultaantellingen van Nachtzwaluw  
Geschikte biotopen in kaart brengen  
Maatwerk in heidebeheer (D-NL)



Inzet van stagiaires

Opleiden voor MBO – HBO - WO



# Opbrengst

- NKI: 28.388 vrijwilligersuren (2011-2014)
- MJP: 13.088 vrijwilligersuren (2015-2016)
- Aantal actieve onderzoekers: ± 400
- Twee duizendsoortendagen
- Tweede lustrum Ecotop in 2017
- Boek biodiversiteit
- Twaalf themanummers Maandblad
- Diverse wetenschappelijke publicaties
- Tientallen krantenartikelen
- Aandacht van radio en TV



# Resultaat

- ⦿ Goede afstemming tussen onderzoek en beheer (Werkgroep NOB)
- ⦿ Korte lijnen en luisterend oor
- ⦿ Pro-actieve opstelling (vragen van advies)
- ⦿ Inventarisatie van waarden
- ⦿ Monitoring van beheerwerk
- ⦿ Bijstellen, indien nodig op korte termijn
- ⦿ Heldere communicatie naar buitenwereld
- ⦿ Vergroten van draagvlak in de streek
- ⦿ Enthousiastmeren van bezoekers
- ⦿ Kortom: Maatwerk

A scenic landscape featuring a calm pond in the foreground that perfectly reflects the surrounding greenery and a group of people on the bank. The background is filled with lush trees and a clear sky, creating a peaceful and natural setting. The text is overlaid on the lower-left portion of the image.

**Toekomst**

**Van bezoeker naar onderzoeker**

Waarnemingen van bezoekers registreren

Digitaal archiveren

Resultaten direct zichtbaar maken

Inzet van lokale ondernemers en bezoekerscentra



Alle gepresenteerde projecten zijn opgenomen in het Meerjarenplan Onderzoek en Beheer van het Nationaal Park De Meinweg en zijn deels gesubsidieerd door de Provincie Limburg



provincie limburg

